

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

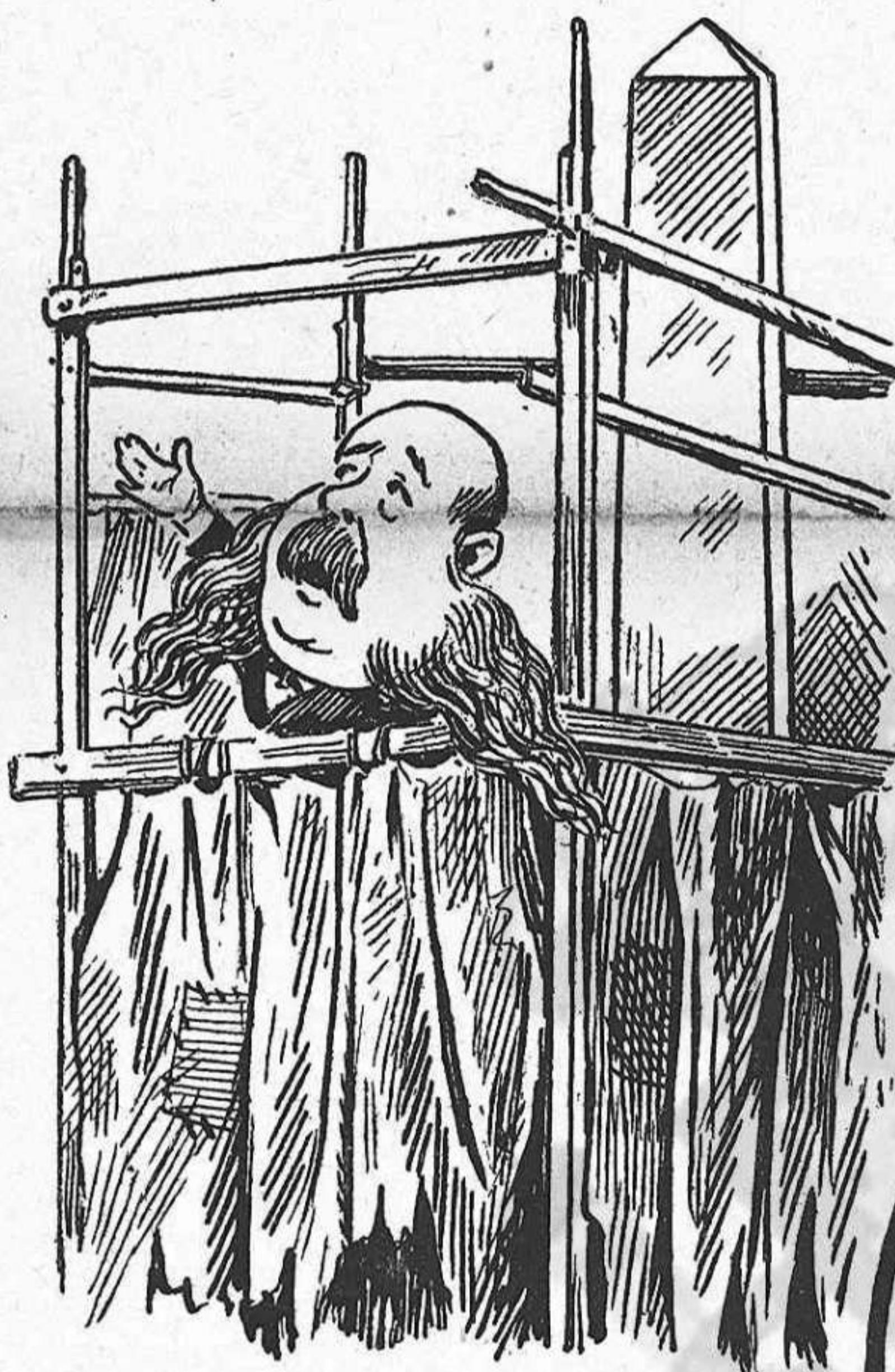
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1·50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2·50

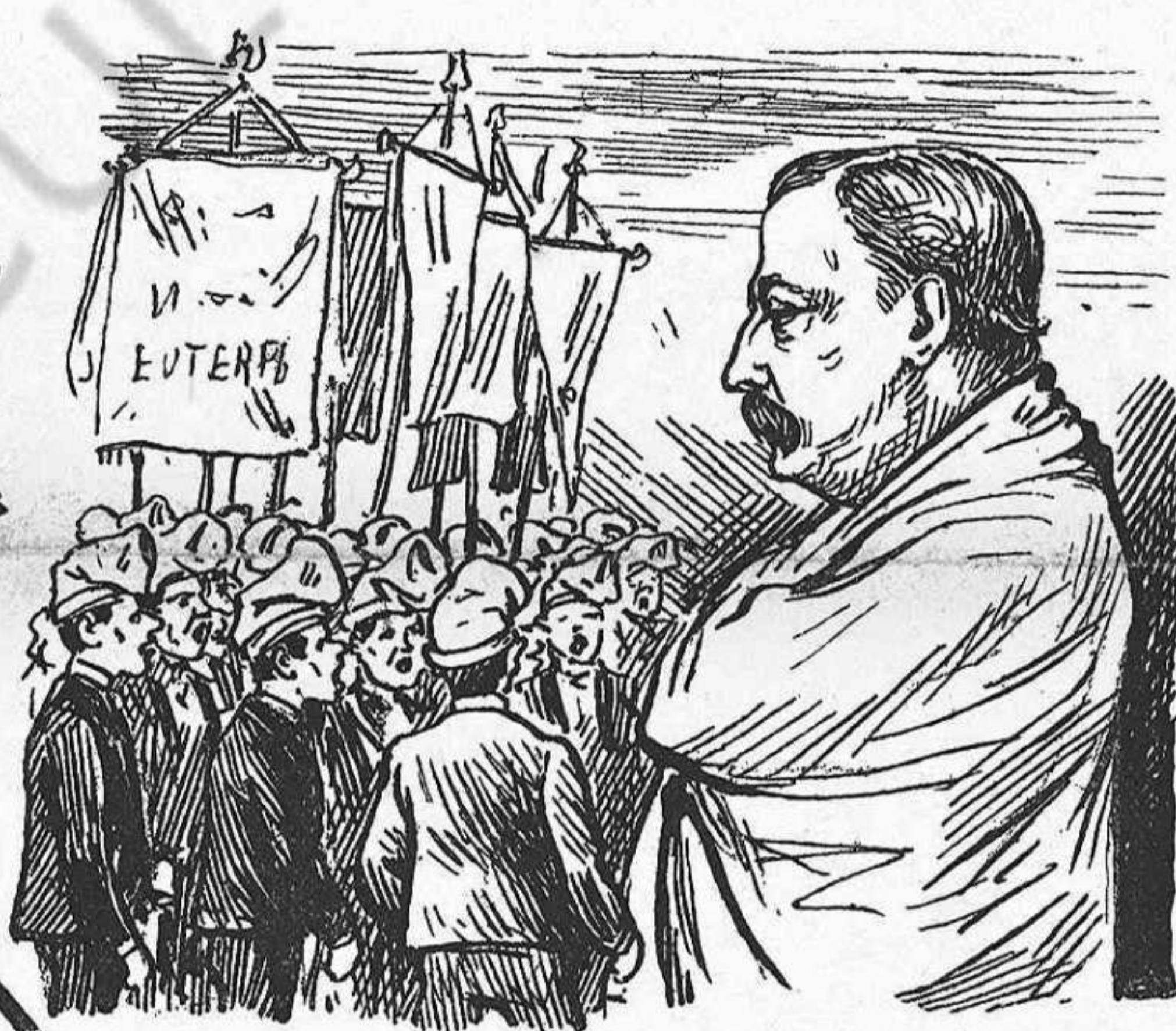
ACTUALITATS

—Vaja, ara que ja teniu quartos no m' feu glatir mes! Destapeume é inaugureume aviat

—Passiho bé y diverteixishi forsa, y encare que no torni, no ns sabrà cap greu.

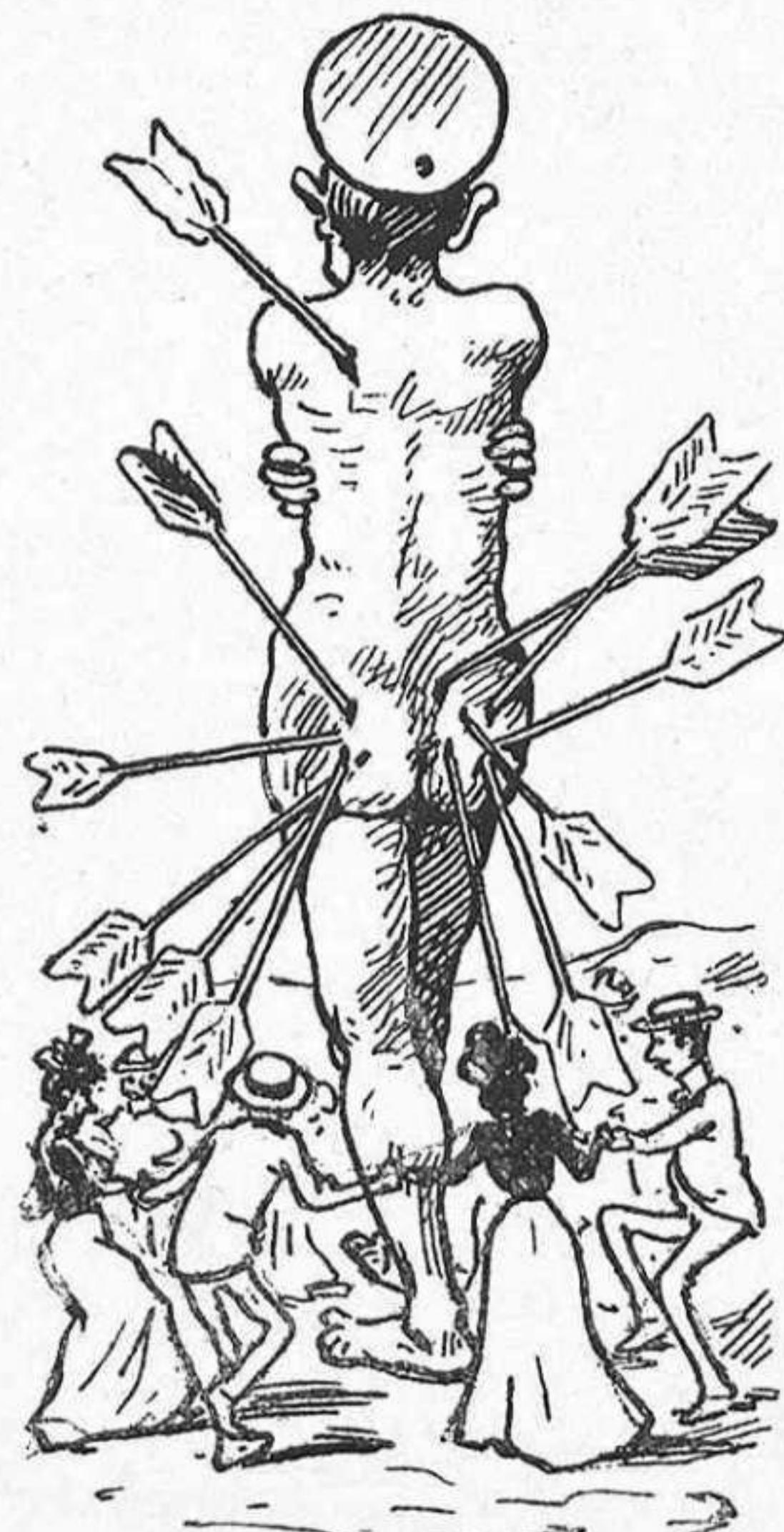
—Bé, noys; lo verdader catalanisme es aquest: cantar per tot Espanya

—¿Qué tal? ¿Qué fan els seus subordinats?
—¿Qué vol que fassin? Suhar.

—No surtis avuy, que diu que la carn s' ha encarit molt y podràs excitar la gula de la gent.

Sant Sebastià màrtir.

—Diuhen que no aném bé, que no aném bé... Jo lo que veig que la gent per ara encare paga.

—Vols t' hi jugar que apretant, apretant la llimona, encare 'n rajarà un nou ministeri?

—Me sembla que ja 's pot retirar; per ara no hi ha cuidado.

AQUELL adagi «el estiu tota cuca viu», no sé pas qui l'va inventat, lo que sí es seguir que no's deu l'invent a cap periodista; ja hi poden pujá de peus. ¡Hey! periodista polítich.

Ab las Corts tancadas, tots els homes importants à pendre la fresca, 'ls circula polítichs poch concorreguts, en una paraula, en vaga la política, el periodista que se'n té d'ocupá... no es cuca. Corre d'aquí, busca d'allà, vol indagá y res indaga, té de donà notícias y no'n troba... Aixó no es viure; aixó es desvuirer's.

Els que se'n van á Sant Sebastiá, als Pirineus, á Suissa, aquests viuen, aquests son cucas.

Si algun periodista, per cumplir al seva tasca d'entrar al públic sino de lo que hi ha, dels projectes que's tenen, va á trobar al personatge A o B, se topa, per exemple, ab el cuca Maura que li diu que res pot obligarlo á fe declaracions, y encare censura que hi hagi polítichs que quan surten á provincias fassin declaracions, trobant que en aquest país el vòmit de la xerramanera ataca als politichs quan surten de la cort. Pero per sò ell també vomita, manifestant que la classe obrera té una vigorosa organiació y que es precís que s'organisin els burgesos pera poguer resistir las exigencias dels obrers; també diu que per arribar la descentralisació equivaldría á repartir entre 'ls Ajuntaments el llibre del Estat fulla per fulla; acabant per dir que la situació d'Espanya es pròspera en molts regions. Vamos, que es un vòmit negre 'l d'aquest cuca.

Alló que s'deya de que s'crearía un nou ministre de Comers, diuen que no.

Pero no s'alarmin els lectors creyent que l'Ministeri liberal, segons ell s'anomena, estigui convenut de que en Espanya el número de ministres no convé que s'aumenti. Res d'això; es qüestió de nom. Sembra que no hi haurà ministre de Comers, però hi haurà ministre d'Obras públicas.

Prou sabém que las obras públicas que s'fan á Espanya, casi bés ens las podríam empassá sense mestegá, no entenen per obras públicas las iglesias y convents—que d'aquestas ja se'n fan—y ab tot, se creuen de tanta importancia las pocas que's realisan, que no podem passá sense un ministeri especial.

Els inglesos, que no sols fan obras d'aquesta classe á casa seva, sino que fins venen á Algeciras á construir un hotel en una situació estratègica, estabé que tinguin ministeri d'Obras públicas, pero nosaltres que ni'n fem, ni privem que s'fassin las que altres de fora casa, pel seu servei, venen á fer á casa nostra, no l' necessité per res.

Donchs, sí, senyors, si Deu no'n ajuda á enviar á fregar als que s'governan, tindrén un ministre més per regenerar-se. Lo de regenerar la nació, va llarch.

El prefecte de Perpinyá y'l cònsul d'Espanya, han dirigit telegramas al govern respecte á l'agitació que s'nota en la frontera entre elements carlistas, catalanistas y bizcaitarras.

Suposant que l'agitació sigui veritat, ja s'coneix que 'ls telegramas aquests venen com a servei oficial y no pagan res, perquè si haguessen de pagar, els expedidors s'estalviarien paraules inútils. ¡Carlistas, catalanistas y bizcaitarras junts...? Donchs ja està entès: son carlins, catalanistas carlins, y bizcaitarras carlins; dihent carlins ja n'hi havia prou; lo demés son romansos.

El partit republicà federal ha celebrat un meeting á Tarrassa, y en ell els més caracterisats del partit varen fer declaracions de l'autonomia de Catalunya, enllassada emprò ab l'autonomia de las demés regions d'Espanya.

Els discursos que allí s'pronunciaren signaren molt aplaudits, pero los catalanistas que se'n escollaven se mostraren reservats. Y aixó que 'ls catalanistas que hi havia á Tarrassa, eran dels que perteixen á l'agrupació avansada del catalanisme.

Pero aqué hi faré? Els uns perquè lo de l'enllaç federal de Catalunya ab las demés regions no'ls va bé á la cara, y 'ls altres perquè la república democràtica que volen els federalistes no'ls va bé al cos, no podian aplaudir y desaprobar al mateix temps.

Ja va insinuarlo'l doctor Robert en el discurs que va pronunciá en el Congrés; ó carlins ó federalistes.

En Romero Robledo va anar á Sant Sebastiá y va fer una visita á Miramar que va durá més d'un hora.

Y diu ell que no va parlar res de política. No més devia anarhi per quedar convenut de que no cayó para sempre... la ratxa d'inconsequències dels seus actes.

IN VINO VERITAS

QUEST llatinorum—per si no ho sabfan—vol dir que la veritat no va sortir nua de un pou, com preten el símbol mitològic; mes aviat s'ha de creure que surt tot sovint del fondo de una ampolla de ví. D'aquí 'l llatinorum que literalment traduït, diu això: «En el ví, la veritat.»

El preàmbul aquest vé á propòsit de lo que l'*Avi Brusi* va escriure respecte á las paraules pronunciadas pel general Weyler á Avilés, quan una persona de aquella població va demanarli qu'enviés guarició allí, ahont las donas son tan guapas y veurán ab molt gust als militars.

El general Weyler va respondre:

—No soch partidari de que's casin els militars; mes aviat ho soch de que's casin els capellans.

Y diu l'*Avi Brusi*:

...pero la declaración del señor general Weyler de que sería partidario de que se casasen los curas antes de serlo, de que se casen los militares, nos resulta ya, no un colmo, sino una inmensidad, aun teniendo en cuenta que tal cosa la diría, si la dijo, como suponen los correspondientes, en medio de la expansión natural de todo expléndido banquete. Va resultando que desde que manda Sagasta eso no es gobierno, sino una juerga; pero que en ella tome parte el señor ministro de la Guerra, nos parece algo colosal.

Lo qual, traduït ab llenguatje vulgar, significa que l'*Avi Brusi* li crida á D. Valerí:

—Vóltal'... De setze 'l vil!

Donchs bé, si aixís sigüés, si fos cert que la frase del general l'hi hagués sugerida l'esperit de xaret, resultaria en el nostre concepte cert com l'Evangel, lo que diu el *latinorum* que posén al cap-dement de las presents ratllas. *In vino veritas*: la veritat en el ví.

No dirà may res tan just ni tan sensat el general Weyler, ni cap altre general ó paisá que mirant pel bé de la patria no perdi de vista tampoch el bé de las institucions militars y religiosas.

Mal s'enrabihi l'*Avi Brusi*, diré que altra serà, en nostre concepte, la sort d'Espanya, y de molt major respecte gosarian l'exèrcit y la iglesia, si 'ls militars no's casessin y 'ls ensotanats contraguessin matrimonio.

Y porque pugan comprender tot l'alcans de lo que acabo de afirmar, em permetri que m'expliqui, posantme en lo lloc dels interessats.

Si sigüés militar solter, estich segur que no tindrà altre pensament ni altre mira que l'enaltiment de la meva professió. Considerarà com á la meva única esposa á la bandera de la patria, y per honrarla y defensarla, m'deixarà matar mil cops, ab la impavida serenitat dels héroes. ¿Qué m'importaria la mort, si darrera meutjó deixava sèrs que patissen la miseria, la escàssesa, la necessitat, la falta de diàcie del cap de la familia?

En cambi unit en matrimoni, ab muller y fills i quantas contrarietats á cada punt! ¡Quina distracció continua dels austers debers de la milícia!

Militar casat, militar espatriat.

Concentrada tota la méva afeció en la família, que al fi aquest es el deber de tot pare, la patria per fors n'hauria de venir á menos. En temps de guerra, sobre tot, qu'es quan més els militars se necessitan quifuna manera de patir y de fer patir als meus, á la esposa, als fills, als trrossos del meu cor! Exposar la vida en tals circumstancies fora una gran barbaritat. Ayants que militar, considerarà qu'era home, qu'era espòs, qu'era pare... Fins me sembla que arribaria á ser cobart, per lley imperiosa de la naturalesa.

Y si, á favor del càrrec que s'exercís, podia fer diners, hasta crech que me'n aprofitaria. Seria un miserabile, ja ho sé; pero el porvenir dels meus fills avants que tot: l'amor patern m'absoldria de totas las iniquitats que pogués cometre.

Per obtenir graus y ascensos que m'permetsin assegurar la subsistència y'l benestar dels de casa,

crech que força capa de cometre totes las baixesses. Seria adulador dels poderosos, encare que aquests fossen la plaga del meu país; defensaria las institucions imperantes, encare que m'siguiessin odiosas, y fusellarà al poble quan m'ho manessin.

Ja sé que no tots els militars casats fan això; pero penso que tenen més motius per ferho que 'ls militars solters, exempts de la carga immensa que representa la creació y'l sostentimiento de una família.

El general Weyler, donchs, tenia molta rahó, quan deya qu'ell voldría que tots els militars fossen soldats.

Y ara dispensin que al tractar dels capellans, no'm posi al lloc d'ells. Dintre del uniforme militar puchi ficarm'hi, dintre de una sotana, may: encare que m'trossejessin.

Tots els defectes del capellà, crech que dimanan del celibat que se'n imposa com una obligació.

La cura d'ànimes, en aquestes circumstancies, es un perill continuo, per ells y per el proxim. Las donas, la part més devota de la humanitat, s'acostan al capellà, com la fruyta temptadora que s'posa al alcans de la mà. Molts cops no tenen més qu'estirala, per hèurela y menjàrsela.

Y com no tenen dona propia que 'ls vigili y 'ls trobi, poden obrar ab tota llibertat y sense por de contratemps ni disgustos.

Ja voldrà veure á un capellà casat y ab dona geosa, conforme ho son casi tots, com se las arreglaix per organizar *hicas* de María y altres confraries femenines, y pera passar tantas y tantas horas regularament dintre del confessionari, escoltant la confessió de pecadats temptadors y ensunyat á plens nassos el perturbador *odor di féminal*.

¡Prou la propia li trauria 'ls ulls!

El matrimoni obligatori, imposat á tot eclesiàstich, acabarà als escàndols que caracterisàn la vida del capellà de avuy, home com els demés y d'imatge per consegüent de totes las seves passións, debilitats y miserias.

Res de majordonas, res de nebodets.

La dona y 'ls fills... ¡y á llaurar dret!

El capellà més respectable y respectat, seria sens dupte, el que millors probas sapigués donar de ser bon pare de familia.

La moral cristiana, tenint per base la moral domèstica, s'affirmaria en la conciencia dels pobles que avuy se desvíen de la religió, al veure 'ls més exemplars dels seus ministres.

¡Y vaja! ¡Saben per què m'agradaria principalment que 'ls capellans se casessin?

Perque 'l estimo molt y voldría que tinguessin sogra.

P. K.

FEMINISME

i, senyor, me deya l' altre dia un feminista convensut, las donas son aptas per tot, y fan lo que no fan els homes.

—Aixó pot sé si, li vaig contestat; segons á què's refereixi. Pero hi ha altres cosa que...

—No, no; li parlo formal.

—Jo també li parlo formal. Vosté sab tan bé com jo aquella endevinalla que diu que donas ab donas no's ho poden fé, y homes ab homes sí y homes ab homes també.

—Donchs no va sapiguer lo que s' deya 'l qui va imaginat en endevinalla.

—Es que vosté també deu ésser d'aquells que creuen que hi va haver la papessa Joana.

—No, home, no; allò de la papessa ja sé que es una *papa*. Jo li demostraré lo que li dich ab fets històrics, palpables; ab fets d'avuy, del nostres temps.

—Ja que vosté ho sab, expliquis; que jo, si ho sé, no caich en lo qué vol dir.

—Sí que ho sab, sino que no se'n recorda. L'endevinalla que vosté m' citava, diu que hi ha alguna cosa que donas ab donas no's ho poden fé; donchs s'ho fan. Donas ab donas no poden casarse, y vosté sab tan bé com jo, perque aquests días els diaris n'han vingut plens, que á Cádiz s'han casat dugas donas.

—Sí, aixó ja ho sé; pero després de casadas, no haurán pas pogut...

—Deixis de després de casadas. El fet es que elles no podian casarse y s'han casat; lo demés serán secrets del matrimoni en que no's hi podem ficar. Ellas van anà á trobá al rector, varen ferse tirar traona avall, van despatxar ab la curia y's van unir en sant matrimonio.

—Pero el rector, que m'dispensi.

—Ja sé que vol dí, y jo l'dispenso per ell. El rector y 'ls de la curia son homes y... que vol que li digui, jo crech que si haguessen sigut donas haurien descubert el marro.

—Si que les té en bona opinió á las donas!

—Poch a poch. Sostení que las donas poden fer tot lo que fan els homes, y mes de lo que ells fan, no crech que vulguir dir que las tinch en bona opinió, perque fan algunes cosas detestables.

—Ja coneix que alguna vegada l'han escarmenciat. Res: s'ha de sufrí.

—Vosté, en poguent fer brometa 's troba com el peix al ayuga. No m'han escarmenciat, y ja sabrà á quinas menas de cosas me refereixo. El secuestro de la noya de Poitiers es una cosa detestable, y l'ha fet una dona.

—Y 'l seu fill.

—El fill no feya mes que creure á la mare; pero 'l tenir mes de 25 anys seguits á una criatura tancada, sense que ningú n'hegués esment, no hi ha home capa de ferho, y ja veu com ho va portá á cap aquella dona ab la seva filla Blanca de nom, pero de sort molt negra.

—Pero al últim s'ha descubert.

—Sí, al cap de 25 anys s'ha hagut de descubrir per una dona. ¡Y lo que ara ha passat á la frontera suissa? A veure si 'ls homes s'ho enginyan tan bé.

—No n'estic enterat.

—No? Quaranta noyas s' havien organisat y feyan una professió. Al cap de molt temps que durava aquesta sèrie de professions, els aduaners de Saragossa varen sapiguer, crech que per una de las mateixas noyas, que en cada professió entravau de contrabando una cantitat de tabaco en puros y cigarrets, que no baixava de sis mil franchs. ¡Vegi si hi ha homes per organizar tan dissimuladament el matute.

—Y s'ha sapigut?

—¡Vaya! Y las quaranta noyas son á la presó. Pero ja s'enginyaran ellas.

—Sí, ¿qué farán á la presó?

—¿Qué farán?... Lo que feyan; contrabando, d'un modo o altre.

PAU BUNYEGAS

VISCA LA REPÚBLICA!

S'immens l' impuls que la Repùblica francesa está donant á l'obra de l'emancipació popular.

Els miners van á tenir la jornada de vuit hores. Tots els demés treballadors disfrutarán, d'aquí á cinc anys, de la jornada de deu hores. S'ha suprimit el dret de consums pera les begudes higièniques, de manera que 'l treballador pot beure bon ví á Paris á ral el litro. Una gran ciutat, Lyon, ha suprimit tots els drets de portes, y 'l Gobern y las Càmaras ho han aprobat. Están á punt de seguir l'exemple de Lyon, Roubaix y Lille. Prompte 's podrà circular per tot Fransa sense ser detinguts per l'odiós buró, y 'l poble 'sá á veure lliure del impost que mes l'empobreix y mes el molesta.

Ademés, cada treballador 'sá tenir la seva pensió de retirada, y 10 milions de obr

Encare no s'ha esbrinat lo dels tormentos als presos de Vich? Sabém que l'Sr. Gobernador civil ha obert una informació sobre les infamants torturas de que n'han sigut víctimes els mateixos de sempre; y serà fundada la denuncia quan també s'assegura quan s'han incoat diligències judicials.

Empre convé instar el procés, que quan se vol ja s'fá, y en aquest cas s'ha de volquer.

Si's va passant temps perquè l'interès se debiliti y desprès tirar terra demunt de les diligències, com succeí en el procés de Montjuïch, desénnos, y deixé que s'España li diguin nació moribunda y tots els dickeris imaginables, perquè 'ns els mereixeríam tots.

Justicia y justicia exemplar! Sino, aquests procediments inicis que venen repetintse's pendràn per sistema, y serem la mofa dels pobles civilisats, que en cap d'ells hi ha Inquisició, y aquí, de fet, hi seria estaberta.

El nostre particular amich Eugeni Laban, que com nosaltres aspira a l'unió de tots els republicans espanyols, està ja restablert de la malaltia que fa temps l'atormentava.

Com que sabém que 'ls nostres lectors s'alegran com nosaltres ens alegrém de la nova, la fém pública.

De una estadística que ha fet el ministre de Instrucció pública, resulta que a Espanya hi ha 1,300 estrangers qu'exeixen ocupacions de caràcter tècnic, devengant la cantitat de 5 milions y mitj de pessetas.

Tals son els resultats de la Instrucció pública espanyola. Quan una empresa industrial necessita un director tècnic ha de acudir al extranger, perquè aquí no hi ha medi de aprendre lo qu'en aquests casos se necessita.

En canvi tenim mes advocats que plets; mes metges que malalts, mes aspirants a càrrecs públics qu'empleos, y sobre tot mes capellans y frares que un foc no'n cremarà.

No està mal que 'l ministre de Instrucció pública s'haja adonat de això: aquí lo trist es que no s'hi posi un bon remey. Pero ¿com s'hi ha de posar si las corporacions religioses monopolisan l'ensenyança y tot això del progrés modern es l'antitesis mes radical de les sevases aspiracions?

Ha arribat fins a nosaltres una circular deliciosa. Se tracta de un periòdic dispositat a defensar *sigui en el terreny que sigui* las sevases creences, a qual efecte exposa el següent plan:

«Es indubtable y probat que una de las cosas que fan més mal, son setmanaris com LA CAMPANA DE GRACIA, que malejan lo cap del treballador inflantli ideas d'extermini.»

Manera de fastidiarnos:

«A tant inicua campanya, debém contestar nosaltres ab un periòdic per l'istil que contrarresti aquesta influència.»

Ben fet, ¿veritat?

No hi ha sino un petit inconvenient.

Y es que 'l periòdic que 's proposa aniquilar-nos ja fa una pila d'anys que va fent probaturs, y per ara no ha lograt més que posar-se en ridícul. Ell mateix confessa que ab tants anys de treballar ha arribat a fer un tiratge de 1,500, que ab la rebaixa de un miler que n'hi posarà de més pera ferse veure, quedrà reduït a 500, la major part dels quals li quedarán a l'administració. Y això que 'ns consta que ha disfrutat de altas proteccions, entre elles la molt poderosa del ilustre marqués de les Cinquillas.

Figürinse si ha de ser burro un periòdic que ab tant temps y tants elements no ha sapigut obrir-se camí.

Podrà, donchs, com a missaire qu' es buscar la gracia de Deu; pero es tant gamarús que no la troba mai. Y la dels homes encare menos.

¡Com ha de trobarla, si té sempre dintre dels cos las agres fermentacions produïdes per l'enveja y l'hipocrisia!

Créguins a nosaltres: deixis d'escriure. Purguis, y quan haja evauat ensúmil!

BALDOMÀ, 1 d'agost

L'home negre d'aquesta població, emplea tots els medis que pot per fer propaganda a ff de que en les vinentes eleccions municipals no surin els liberalots. ¿Sab per què? Perque l'element liberal en el municipi treballa de ferm perquè desapareixen del pressupost, les partides que porten els títols següents: «Por funciones religiosas», «Por retribucions al señor Vicario para la segunda misa en los días festivos», etc. y també perque l'home negre deixi de pagà consums y li han posat una cuota, per cert gens exagerada. Pero la població no farà cas d'aquesta propaganda, perquè veu que ab l'element liberal, els gastos del pressupost s'han rebaixat una quinta part.

VILANOVA DE LA ROCA, 4 d'agost

Passant la professió que ahir va celebrar la germandat de Sant Esteve, un subiecte no's va treure la gorra, y el rector en veu alta li va dir que 's descubrirà. No po guenthó logrà, va fer que un delegat de l'autoritat el fés descobrir. No va parar aquí la cosa, sino que mes tard aquell subiecte va esser cridat a la casa rectoral y allí li va dir 'l rector, que ell deixarà de serlo ó avans de quatre horas el farà agafà per la guardia civil perque demanés perdó de l'irreverencia comesa devant del sis capellans que anaven a la professió; y 'l subiecte va de terminar donar explicacions als capellans, perquè no fos víctima d'una denúncia illegal.

GRACIA, 7 d'agost

Ahir, enteràntme en *La Vanguardia* del programa dels festeigs que se celebraran el dia 15 en aquesta ex-vila, vaig trobarhi aquest número:

«El Ayuntamiento estará iluminado y colgado.» (?)

Li asseguro que, si es cert, no faltarà gent a véure-ho. Y per xò esperém que 's dugui a quina hora serà això de iluminar y colgar al Ajuntament.

BADALONA, 7 d'agost

El 15 d'aquest mes, festa major de la població, farà un any que va començar a jugar d'una manera escan-

La caricatura al extranger

—Per la salvació de la vostra ànima, filla meva, Deu vos ordena que deixeu 'ls vostres bens a la Santa Mare l'Iglésia.

(De L' Assiette au beurre.)

dalosa als daus y al quinto. Ha continuat tot l'any y encara continua jugantse y a tots preus, perquè hi puga pendre part així el mes acaudalat com el mes pobre.

Serà del cas que 'l Autoritat provincial, per acabar aquest escàndol, prenguis cartas en l'assumpto.

SANTA CRISTINA DEL ARO, 1 d'agost

L'aucellot negre que per aquí bafa, predica desde la trona shont no so li pot contestar, que 's que llegeixen papers com LA CAMPANA, no tenen salvació; y que en la casa ahont els venen, s'hi està 'l mateix dimoni.

¡Dimoni d'ensotanat! ¡Fins sab qui viu a las casas, encare que no's vegi!

LLANSA, 5 d'agost

El correspolson explica un fet semblant al que 'ns comunican de Vilanova de la Roca, referent a un subiecte que no's va llevar la gorra quan passava 'l combregà, pero sense lograr que se la tregués, a pesar de les impreccacions del capellà.

que 'l barco està malalt; té dos bonyas a la quilla y 'l casco li fa mal.

¡Ay!... ¡Quan cert es que 'l destino fa 'l seu fet sense remò!

L' altre dia envíem el barco al dich flotant de Mahò.

L' apuntalam amb cautela

avans de deixarlo en sech;

y apena prenén l'esponja per fregarlo... i que te crech!

—Ploreu, ploreu, ninetas, que 'l barco està malalt; té dos bonyas a la quilla y 'l casco li fa mal.

¡Oh dich inepito ó infame,

vergonya del sigle XX!...

¡Fé aquesta mala partida al portentós Carlos V!..

El privén d'anà a la guerra,

el miméb a tendre anhel,

l' apartem de la mar grossa,

y a lo millor... ¡Deu del cel!...

—Ploreu, ploreu, ninetas,

que 'l barco està malalt;

té dos bonyas a la quilla

y 'l casco li fa mal.

Mala sombra com la nostra

jamay en el món s'ha vist.

¡Naufragá en un gibrell d'ayga!

¡No es verdaderament trist?

Tant carinyo, tant cuidado

de que 'ns ha servit? De res.

L' únic, l' únic que tenfam,

y espolsantlo s'ha malmés!

Ploreu, ploreu, ninetas,

que 'l barco està malalt;

té dos bonyas a la quilla

y 'l casco li fa mal.

C. GUMÀ

INDIGNITATS

F s llegeixen massa sovint als periódichs notícias que fan pujar a la cara els colors de la vergonya y omplir el cor de rabia. Donas desgraciades que arrosseguejan per penós calvari el fruyt dels viciosos, y quan trucan a las portas de la caritat oficial pera que las amparri en el tránxit dolorós d'anar a ésser mares, troban totas las portas barradas, perquè las persones serias que dirigixen allí, no poden permetre que la caritat s'estengui fins a las que s'entregran al amor sense passar per l'Iglésia. ¡Y qui sab si 'l s'r que palpitá en las entranyas d'aquell dolor vivent, es fill de l'espasme luxuriós d'algún faritseu mala-lista!

Si sumessim les persones que a Barcelona forman part d'Associacions benèfiques, Juntas d'Hospital y Assilots, Patronats, Amichs dels pobres, Juntas de barri y altres centenars de menas de agrupacions dedicadas a la caritat, esgarrifaria el resultat de la suma. Son à milers.

Pero pera tenir opció a la caritat oficial s'ha d'esse un pobre correcte, ben despatxat de butilets de confessar y de probada moixigatería. Las pobres criatures que, víctimes de la miseria ó l'exploitació, pululan a las nits pels carrers allargant las mans flacas y mirant ab ulls vidriosos; els pobres treballadors que, explotats sempre per la copidio d'un amo, els troba una calma de feyna sense pá y sense llum y es moren apilotats en un recó de terrat després d'agotar la caritat dels veihins tan pobres com ells; las desgraciades a quinas la miseria ha obligat a vèndre son cos y a ésser pasto de la voracitat luxuriosa de sos mateixos explotadors; totas las engrunas sobreiras del ápat estúpit de la vida, passan desapercibudas als ulls de tants milers de filántrops y son escombrades a cops de peu en lloc d'ésser delicadament recullidas y degudament aprofitadas.

Tot lo que s'organisa, tot lo que pren caràcter oficial, tot lo reglamentat, es fred, es dur, es amarrach; li falta el calor del sentiment y de l'expontaneitat, y en lloc de consolar ofèn, en lloc de reparar danys fomenta vicis en lloc de curar miserias socials, las agrava. La caritat pert tota la seva eficacia al passar pel cedás dels formalismes y de las preoccupacions.

Clou més feridas la caritat particular que puja a un pis y ajuda en un cas d'enfermetat ó remedia qualsevol altre desgracia, que la caritat oficial ab tots els seus medis, perque la primera té cor y la segona obra per càlcul fredament reglamentat.

Per això no estranya a ningú, y per desgracia ja casi no indigna, la freqüència ab que a Barcelona es veu a la desgracia trucant en vā a las portas dels Hospitals y dels assilots rebent la bordada d'un gos uniformat en lloc del consol y del remey que 'l seu estat reclama.

Y casi tota la culpa recau sobre els dolents servidors de una religió mal practicada y pitjorment sentida.

JEPH DE JESUPUS

COPS AL BULTO

l viatger, pelegrí fanatich ó burgés divertit, qu'arriba a Roma y visita Sant Pere, sent tremolor d'admiraçió al llegir aquest passatje bíblic qu'en lletras d'or serveix d'ornament a aquella grandiosa cípula: «Tú ets Pere, y sobre aquesta pedra edificare' la meva Iglesia.»

El que tranquilament a casa seva llegeix la Biblia, troba el citat personatge en Matheu, xvi, 18, y va llegint fins al versícul 23 del mateix capitul, cau en l'estupefacció al veure que l'home qu'acaba d'obtenir tan distingit diploma, es despatxat per el mateix Deu que li ha concedit ab les següents paraules: «Veste'n del meu devant, Satanás; m'ets escàndol; per que no entenis res lo qu'és de Deu, sino lo que es dels homes.»

Molts sigles han transcorregut desde que 's suposen ditas aqueixas contradictorias, humanas y sobre tot antídines paraules per un Deu que diuen que no pot enganyar-se ni enganyar-nos, y aixis es l'història un teixit de desgracias qu'espanta, y la societat un munt d'iniquitats qu'aterra.

Per això y perque no poden ser expressió de la veritat paraules que contenen el sí y 'l no, qu'atrauen y que repeleixen, encare que se las vulgi fer servir de fonament de l'economia cristiana, segons frase de Lleó XIII, declaro que molt mes qu'ellas m'ha impresionat en Francesch Abayá denunciant en *El Liberal* la conjura dels burgesos del Ter y del Freser contra 'ls treballadors.

Perque sé que la Biblia es el còdich elàstich d'ahont la cleroçracia treu l'usurpació pera 'ls poderosos y la paciència pera las víctimas, mentres qu'en Abayá sé que, dedicat tota la vida a l'emancipació del treballador, diu pura y desinteressadament la veritat, mes veritat que Deu, parlant en bon català.

Lo dit per el meu amich estimat, per 'l amich y company de tots los que patieyen explotació, dit està; jo n'ho ampliaré pas; solzament me permetré indicar que s'acullin ab reserva 'ls bolards patriòtichs burgesos que 'ns portan de Valladoiid y Santander els coristas catalans, mentres un ministre liberal prepara una lley de *huelgas* qu'ha de ser una tiranía mes pera nosaltres.

Ara, si 'l treballador indiferent, sarauista, músich, polítich, rutinari, en una paraula, no vol regenerar-se, allí ell; per la seva part el treballador conscient pensador, de sí mateix treurà las salvadoras iniciatives.

Y no s'ha de dir res mes; perque al bon entendidor... cops al bulto.

ANSELMO LORENZO

A siguit nombrat delegat especial de vigilància a Barcelona ab l'assigació de 6.000 pessetas anuals el Sr. D. Adolfo Fernández Castañeda. Molt apropiat.

Castañeda vé de castanya, segons la lògica gramatical.

Pero tractantse de la policia y de un país com el nostre en que tot vá al revés, bé podrà succeir que al millor dia las *castanyas* vinguin de *Castañeda*.

Definicions:
 —¿Qu' es un motí?
 —Una revolució fracassa da.
 —¿Qu' es revolució?
 —Un motí que triunfa.

Es molt natural que l'Iglesia catòlica senti una gran repugnància pels governs republicans.

Un periòdic francès, per lo que respecta al seu país, explica l'efet en la següent forma que no caixa de gracia:

«La França ha sigut sempre considerada com la filla gran de la Iglesia catòlica. Es així que la França s'ha casat ab la República, donchs resulta que l'Iglesia se troba convertida en la sogra del govern republicà. Y de aquí 'ls grans disgustos que procura donarli á totas horas.

El revister que l'*Brusí* té á Madrid, desconfian justament de que durant les calors els ministres emprençui cap estudi ni 'l menor treball, diu textualment:

—En verano solo trabajan en Madrid los chuferos para confeccionar horxata.

Si; però també poden traballar els pastissers fisionistes, pera confeccionar bunyols.

Demostra, algunes ratlles mes avall, coneixer á l'home del tupé, dihen:

«A la edat de Sagasta ya no se está para disgustos: en úlitimo resultado se dan, pero no se toman.»

[Ah! Si l'país volgues, prou n'hi donarfa un de ben gros que l'hauria de pendre si 's plau per forsal

Donya Tancreda, que treyentli l'donya no es res, porque Tancreda no s'ho diu, 'està apenada porque no pot anar el dia 11 á Zaragoza ahont devia exhibir-se, havent dit als periodistas madrilenys á qui va anar á visitar, que se li havia prohibit en virtut d'una circular del ministre de la Gobernació als Gobernadors.

Lo que ella sent mes, es que lo que no se li permet fer, siga permés ferho al auténtich don Tancredo; porque, diu la fulana, si hi ha un rey del valor ¿com no té d'haverhi la seva corresponent reina?

Perque, si es cert que en la circular, que no coneixem, s'ha fet una excepció á favor d'aquest rey del valor que vosté diu, serà una circular de molta sal, y ab aixó no es extrany que en ella s'hagi establegit la ley salica, que exclueix á las donas del trono.

Un altre bretol.

En Chateau Fierré, ha sigut condemnat el pare Cambry á dos anys de presó, per atentats al pudor de que n'han sigut víctimas varias noyes.

Pares sense fills ni fillas,
que us agradan las faldillas!

S'ha sapigut per un telefonema, que s'ha firmat una R. O. autorisant la supressió dels pòrtichs que hi havia projectats al carrer de la Reina Regent.

Eh que es curiós que per aixó tinguém que acudir á Madrid?

Y qué saben allí de lo que convé ó no en un dels nostres carrers! Ni saben ahont tenim els carrers.

Pero, es clá, ab expedients vinga gastar paper sellat, y complicar la maquinaria y... untá las rodas.

El senyor Huelin, diputat per Vich, acompaña per Barcelona una colla de negres.

Com que per Vich hi ha tanta negror de sotanás, al veure una cosa negra, deu pensar: Aixó es cosa del meu districte y la tinc d'obsequiar.

En la porta de la casa habitació del eminent novelista francés Emili Zola, s'hi va trobar un canó de llauña de deu centímetres de llargaria, contenint materies explosives, però que afortunadament no va explotar.

Y saben qui va donar ab la troballa? Llegeixin la noticia á ne 'l Ciero, y sabrán que va descubrir el canó explosiu en aquell lloc, un sargent de villa.

Es que la noticia al Ciero
li donaria un ranxero,
á qui degué castigá
algun sargento... villá.

Veyent las focas del Tívoli:
—¿No diu que son de California?
—Sí...

Ara m'explico perque traballan tan bé. Com que son focas nort-americanas están mes adelantadas que les del Polo.

En el Congrés internacional contra la tuberculosis, que s'està celebrant á Londres, el doctor Bronardel pronunció un brillant discurs, ab la conclusió aquesta: «La tisis se pot curar.»

—Pero cóm se cura?...
Aquí está 'l pot...
de la confitura.

En Weyler pensa desferse de tot el material inútil acumulat en las nostras plassas de guerra.

Está bé.

Pero si ademés del material sapigués desferse del personal inútil, la neteja seria mes completa.

Temps enrera, avants de la pujada de 'n Sagasta, 'ls rotatius de Madrid, y principalment *El Imparcial* y *El Herald*, tot era parlar contra 'l clericalisme.

Vé que 'l poble dona una esbranzida en aquest sentit, y 'ls rotatius se fan enrera, si es que no demandan el moviment del poble.

Ditxos rotatius!

Qualsevol diría que rodant, rodant, sols se proposan dos coses: perdre ells l'esma y marejar al poble.

Els mestres de Valladolid se proposan no obrir les escoles desde primer de setembre, si en aquella feixa no se 'ls hi ha satisfet el segón trimestre del any actual.

Vaja, senyors Ajuntaments, deixin aquest vici de no pagar als mestres, que serà mes honrós per vosstés administratius bens de ciutadans ilustrats, que de gent faltada d'instrucció, y 'ls regidors que no ho pensin així, que renuncienc el càrrec y 's posin á fer de burriayres.

Ha mort en Portsmouth, Mr. Kart Kooch, degà de

Una de freda y una de calenta

L' espanyol mes felís. Ell mateix s'arregla la temperatura.

la fràmasoneria d'Europa y Amèrica, á la edat de 104 anys; de manera que's pot di que ha viscut tres sigles.

Ab aquest exemple ja sabém que la fràmasoneria, quan menos, no escursa la vida.

El rector d'un poble de Cuenca, perque uns joves cantavan devant de casa seva unes cançons que á ell no li agradaven, va sortir al balcó y comensà á tiro contra 'ls cantadors. Sort que no 'n va tocar cap. [Quins arguments els d'aquest senyor catòlic, apostòlic y romà!

El bisbe ha enviat á buscarlo. Que l'enviá á civilizarse á Fernando Póo, y deixi tranquil als feligresos.

A l'INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—Cu-ca-la.
2. TRENCÀ-CLOSCAS.—Las tres alegrías.
3. GEROGLÍFICH.—Ensotanat.

Han endevinat totas ó part de les solucions del número anterior els caballers: Antonio Campá, Aygua freda, Un barbé que sempre surt al carré, Un escolanet de Fiqueras y Terragada.

XARADA

La *Tres-quatre* y la *Total*
dos nenes molt rebòniques
instruidas y prou ricas
son una ab altre rival.
Las dos, volen á en *hu-dos*
ell qu' es un *quarta-segona*
diu: espereu una estona
no vull fer encare l' os.
'M convé que sigui rica
y guapa la meva dona
no *quarta-quarta*, si bona,
sens *dos-quatre* gran ni xica.

MUSIQUET MENUT

ANAGRAMA
Retratada la *Total*,
per modelo al natural
ab los cabells á la *tot*,
va enamorar's mon nebó.

E. ZOLA Y B.

ENDAVINALLA
Passo per tot Barcelona
sense ser de ningú vist:
ben poch treballó de dia
pero si molt á la nit.
Pujo per moltes escalas

sens tacar los esglahons ..
zençare no m' endevinas
després de tantas rahóns?

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8
8	7	8	3	8	6	5	—
8	3	7	2	3	6	—	—
6	5	1	2	3	—	—	—
7	2	3	8	—	—	—	—
4	5	7	—	—	—	—	—
1	8	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—

Ofici.

—Nom d' home.

—Beguda.

—Poble catalá.

Part de la persona.

—Musical.

—Consonant.

EDUARDITO

TERS DE SÍLABAS

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—